

ประสิทธิผลของโปรแกรมการแก้ไขปัญหาการฆ่าตัวตายโดยชุมชนมีส่วนร่วม เขตสุขภาพที่ 2
Effectiveness of Community Participatory Programs for Suicide Prevention Health Area 2.

โฆษิต กัลยา, สม., หยกฟ้า เพ็งเสียว, พย.ม, สุขเสริม ทิพย์ปัญญา, สม,
ศูนย์สุขภาพจิตที่ 2

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมการแก้ไขปัญหาการฆ่าตัวตายโดยชุมชนมีส่วนร่วม
เขตสุขภาพที่ 2

วัสดุและวิธีการ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ชนิด 1 กลุ่ม วัดผลก่อนและ
หลังทดลอง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ แกนนำครอบครัวกลุ่มเสี่ยง แกนนำชุมชน บุคลากรสาธารณสุข ครู และ
เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่ จังหวัดตาก พิชณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัยและอุตรดิตถ์ จำนวน 63 ตำบล
47 อำเภอ ระยะเวลาดำเนินการ มกราคม – ตุลาคม 2561 เครื่องมือ ได้แก่ รูปแบบการแก้ไขปัญหาการ
ฆ่าตัวตายโดยชุมชนมีส่วนร่วม 3 กิจกรรม ได้แก่ (1) กิจกรรม “ครอบครัวมีสุข แกนนำสวดใส่ ใส่ใจชุมชน”
(2) กิจกรรม “ดูแลด้วยใจ ทุกวัยเป็นสุข” (3) กิจกรรม “สุขสร้างได้ในโรงเรียน” วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้
ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย Paired Sample t-test และ Wilcoxon sign-rank test ข้อมูลเชิงคุณภาพ
วิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มแกนนำครอบครัว กลุ่มเสี่ยง แกนนำชุมชน องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ครู และเครือข่ายที่เกี่ยวข้องมีความรู้สุขภาพจิตและจิตเวชเพิ่มขึ้นและร่วมจัดทำ
แผนเฝ้าระวังและป้องกันการฆ่าตัวตายในชุมชนได้แก่ การเฝ้าระวังการฆ่าตัวตาย จัดทำระบบส่งต่อข้อมูลคัด
กรองภาวะสุขภาพจิตในกลุ่มเสี่ยง ประชาสัมพันธ์ความรู้เรื่องฆ่าตัวตายและกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพจิต
ในช่วง 6 เดือน หลังดำเนินกิจกรรมเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมาพบว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรม
ผู้ฆ่าตัวตายสำเร็จจำนวน 93 คน หลังเข้าร่วมโปรแกรม ผู้ฆ่าตัวตายสำเร็จ จำนวน 49 คน ผู้ฆ่าตัวตายสำเร็จ
ลดลง ร้อยละ 47.31

สรุป โปรแกรมการแก้ไขปัญหาการฆ่าตัวตายโดยชุมชนมีส่วนร่วมสามารถสร้างความรู้ ความตระหนัก
ต่อปัญหาฆ่าตัวตายแก่เครือข่ายในชุมชนและสร้างความร่วมมือเฝ้าระวังป้องกันในระดับครอบครัว ชุมชน

คำสำคัญ โปรแกรมการแก้ไขปัญหาการฆ่าตัวตายโดยชุมชนมีส่วนร่วม ชุมชนมีส่วนร่วม